

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1374/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-297/24-T

Název	Základní škola Ostrava, Gebauerova 8, příspěvková organizace
Sídlo	Gebauerova 8, 702 00 Ostrava
E-mail	zsgebauerova@seznam.cz
IČO	70 933 901
Identifikátor	600 145 140
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radka Hanusová
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz
Místo inspekční činnosti	Gebauerova 819/8, Ostrava
Inspekční činnost na místě	21. 5. 2024 – 23. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Ostrava, Gebauerova 8, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny – výdejny. Škola má dvě místa poskytovaného vzdělávání (dále „pracoviště“), a to na ulici Gebauerova 819/8 a na ulici Ibsenova 978/30. V místě poskytovaného vzdělávání Gebauerova se vzdělává 160 žáků v devíti třídách, z toho bylo 25 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Nachází se zde rovněž přípravná třída o počtu 15 dětí, dvě oddělení školní družiny pro 60 žáků a jedno oddělení školního klubu pro 60 žáků. V místě poskytovaného vzdělávání Ibsenova je umístěno devět tříd základní školy se 136 žáky, z toho 24 žáků bylo se speciálními vzdělávacími potřebami. Nachází se zde rovněž přípravná třída o počtu 15 dětí, školní družina, která poskytovala zájmové vzdělávání v jednom oddělení pro 30 žáků a jedno oddělení školního klubu rovněž pro 30 žáků. Většina žáků školy pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od roku 2006, část svých kompetencí účelně delegovala na dvě zástupkyně ředitelky. Zpracovala dlouhodobou koncepci rozvoje školy, kterou postupně naplňuje především v oblasti spolupráce mezi pedagogickými pracovníky či projektové činnosti, což výrazně zefektivňuje vzdělávání žáků a přispívá k rozvoji jejich potenciálu a potřeb. Pravidelné porady vedení a jednání pedagogické rady podporují vzájemnou spolupráci pedagogů. Realizace kontrolních činností jednotlivých úseků je pravidelně efektivně vyhodnocována.

Materiální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Budova v místě poskytovaného vzdělávání Ibsenova prošla od roku 2020 celkovou rekonstrukcí, vybaveny byly dříve nevyužívané prostory, odborná učebna informačních technologií a bylo vybudováno nové školní hřiště. Průběžně se provádí opravy a modernizace prostor v budově Gebauerova (třídy s relaxačními kouty, multimediální učebna, aj.). Pro rozvoj digitálních kompetencí žáků byly pořízeny digitální učební pomůcky. Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičnách na obou pracovištích či školních hřištích. Školní družina a školní klub využívají prostory školy v obou místech poskytovaného vzdělávání.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit školní vzdělávací programy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno na základě zpracovaného plánu, který zohledňuje potřeby pedagogů i žáků ve vzdělávacím procesu. Získané poznatky si vyučující předávají na pracovních poradách.

Poradenské služby i prevenci sociálně patologických jevů škola účelně zajišťuje a vyhodnocuje. Školní poradenské pracoviště se cíleně zaměřuje na řešení potřeb žáků souvisejících s výchovně vzdělávacím procesem a na profesní orientaci žáků. Při své práci vychází ze zkušeností, znalosti prostředí a atmosféry školy, úzce spolupracuje s vedením, pedagogickými pracovníky (zejména s třídními učiteli). Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaného dokumentu a aktuálních potřeb jednotlivých třídních kolektivů i celé školy, následně je realizovaná prostřednictvím cíleně zaměřených akcí a účelně je doplněna do vzdělávacího obsahu některých předmětů.

Vedení školy se pravidelně zapojuje do řady dotačních a grantových programů. Finanční prostředky z programu Jan Amos Komenský škola cíleně čerpá na vzdělávání zaměstnanců a na realizaci inovativního vzdělávání ve školní družině a školním klubu.

Od září 2022 je škola zapojena v programu na podporu škol s nadprůměrným zastoupením sociálně znevýhodněných žáků, jenž je cíleně zaměřen na personální podporu (sociální pedagog, školní psycholog, asistenti pedagoga pro sociálně znevýhodněné žáky, školní speciální pedagog, pedagog volného času, karierný poradce, tandemová výuka cizích jazyků, individuální doučování žáků, třídnické hodiny). Finanční prostředky z tohoto projektu umožňují realizovat zážitkové vzdělávací programy pro žáky a vzdělávací akce zaměřené na zvýšení motivace žáků k učení a studiu (např. práce malíře – výmalba a úprava několika tříd žáky, práce truhláře – žáci vyrobili několik vyvýšených záhonů, jenž osadili). Žáci získávají i praktické finanční dovednosti v rámci projektových aktivit, mají příležitost podat vlastní návrh na realizaci celoškolského projektu v rámci participativního rozpočtu.

Vedení školy systematicky usiluje o vytvoření vhodných podmínek pro zajištění psychického i fyzického bezpečí žáků. Vstupy do budov školy byly technicky i personálně zajištěny, byla minimalizována možnost vniknutí cizích osob.

Žáci se mohou stravovat na pracovišti Gebauerova ve školní jídelně - výdejně, kterou provozuje jiný právní subjekt a na pracovišti Ibsenova ve vlastní školní jídelně – výdejně (v době inspekční činnosti byla z důvodu výskytu infekčního onemocnění - žloutenky mimo provoz). Žáci mají denně možnost výběru ze tří hlavních jídel, přesto tuto možnost využívají pouze ojedinele. Vedení školy zajistilo úhradu školních obědů z dotačního programu pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení průběhu vzdělávání na prvním i druhém stupni základní školy, přípravné třídě a také ve školní družině a školním klubu. Na pracovišti Ibsenova nebylo hodnocení průběhu vzdělávání uskutečněno pro výskyt infekčního onemocnění.

Většina hospitovaných hodin na prvním stupni základní školy se vyznačovala vhodně nastavenou strukturou. Pracovní klima podporovalo otevřenou komunikaci mezi pedagogy navzájem i mezi žáky. Ti měli možnost vyjádřit své názory, obsah učiva byl účelně propojován s reálnými situacemi běžného života, čímž bylo podporováno chápání souvislostí mezi znalostmi a zkušenostmi jednotlivých žáků. Ve většině vyučovacích hodin převažovala frontální výuka zdařile doplňována samostatnou prací žáků. V některých hodinách nebyla zaznamenána práce s různými informačními zdroji. Jen v části hospitovaných hodin byly využívány příležitosti k sebehodnocení žáků či vzájemnému hodnocení. Za velmi přínosnou byla hodnocena spolupráce učitelů a asistentů pedagoga.

Společným znakem a kladem na druhém stupni základní školy byl vstřícný přístup pedagogů a asistentů pedagoga k žákům. Spolupráce mezi pedagogy a asistenty pedagoga byla účelná a efektivní, všem žákům se dostávalo potřebné podpory při plnění zadaných úkolů. V některých hodinách se však vyučující nezaměřovali na nové formy a metody výuky např. kritické myšlení či aktivizující metody. Při vzdělávání byl uplatňován individuální přístup, v některých hodinách však nebyla ve větší míře zaznamenána diferenciací kladených požadavků a zadávaných úkolů. Pouze ojedinele bylo pracováno s možností volby informačních zdrojů. V některých vyučovacích hodinách nebyly vhodně využity závěry hodin ke shrnutí a zopakování probraného učiva vzhledem k jejímu cíli.

Průběh vzdělávání dětí v přípravné třídě příznivě ovlivňovalo podnětné prostředí a klidná pracovní atmosféra. Vyučující vhodně propojovala vzdělávání s motivačními i relaxačními

aktivitami, střídala činnosti, využívala motivační prvky i názorné pomůcky. Děti byly vedeny k rozvoji jemné motoriky včetně úchopu pracovního a psacího nástroje, pozornosti a zájmu o práci.

Při vzdělávání ve školní družině a školním klubu byly vhodně zařazeny odpočinkové a zájmové činnosti s cílem poskytnout žákům nejen prostor pro relaxaci, ale rovněž je vést ke správnému využití volného času. Žáci si volili aktivity podle vlastního zájmu a momentálních potřeb nebo se zapojovali do výtvarných činností. K dispozici měli dostatečné množství her a hraček. Vychovatelky jim poskytovaly příležitosti k seberealizaci, přihlížely k jejich možnostem a schopnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy pravidelně sleduje a vyhodnocuje dosahované výsledky vzdělávání žáků. Uplatňovány jsou standardní evaluační nástroje s využitím různých forem písemného a ústního ověřování žákovských vědomostí a dovedností. Pedagogové se zaměřují na prevenci školního neúspěchu, přistupují k žákům individuálně a hodnotí pokrok každého jednotlivce, zejména v oblasti získávání jejich sociálních dovedností a uplatnění v praktickém životě. Výsledky vzdělávání odpovídají možnostem a schopnostem jednotlivých žáků. Škola pravidelně analyzuje příčiny školního neúspěchu jednotlivců, nabízí žákům doučování. Žáci pravidelně navštěvují střední školy v rámci kariérového poradenství a studijní motivace, škola spolupracuje s odborníky z oblasti řemeslné výroby.

Ve školním roce 2022/2023 60 žáků prospělo s vyznamenáním, 198 žáků prospělo a 39 neprospělo. Neúspěšným žákům pomáhají učitelé v průběhu výuky. V loňském školním roce bylo ze 36 vycházejících žáků přijato 14 žáků na obory poskytující střední vzdělání s výučním listem, 22 žáků ale nepodalo přihlášku na žádnou střední školu. I přes značnou snahu školy zapojit žáky do středního vzdělávání, zákonní zástupci vyžadují nepokračování svých dětí ve středním vzdělávání.

V loňském školním roce bylo evidováno 6586 neomluvených hodin u 80 žáků. Škole se částečně podařilo oproti školnímu roku 2021/2022 neomluvenou absenci žáků snížit cca o 15 %. Externí testování a následné výsledky z roku 2021/2022 v předmětech český jazyk a matematika 9. tříd byly hodnoceny jako slabé. Vedení školy ve spolupráci s pedagogy výsledky analyzuje a přijímá opatření, avšak vzhledem k tomu, že žáci pocházejí ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí, se míra úspěšnosti u těchto žáků nijak znatelně neposunuje.

Zákonným zástupcům škola poskytuje průběžné informace o výsledcích vzdělávání, zveřejňuje aktuality týkající se její činnosti. Škola aktivně vytváří prostředí pro zapojení žáků do různých kroužků, individuálních a týmových soutěží podporujících jejich zájem i nadání.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy zejména s pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry, Policií ČR, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, středisky výchovné péče, vedením městské části Moravská Ostrava a Přívoz či spolupráce se školami podobného typu. Škola rovněž spolupracuje s Národním pedagogickým institutem v rámci projektové činnosti a s neziskovými organizacemi.

Školní vzdělávací program školní družiny a školního klubu je realizován formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností. Vychovatelé se snaží o vybudování nebo posílení motivace žáků k účelným volnočasovým aktivitám.

Závěry

Vývoj školy

- Od roku 2020 došlo k postupné rozsáhlé rekonstrukci budovy a školního hřiště na pracovišti Ibsenova.
- Školní poradenské pracoviště bylo rozšířeno o pozice školního psychologa, školního speciálního pedagoga a sociálního pedagoga.
- Dochází k postupné modernizaci kmenových učeben na pracovišti Gebauerova.

Silné stránky

- Zapojení školy do různých projektů umožňuje kontinuální zlepšování materiálních a personálních podmínek pro vzdělávání s pozitivním dopadem na kvalitu vzdělávání žáků. (2.4)
- Vzájemná spolupráce učitelů a asistentů pedagoga přispívá k efektivnímu rozvoji žákovského potenciálu. (3.3)
- Ve výuce učitelé zdařile uplatňovali propojení teoretické výuky s praktickým životem, což u žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí zvyšuje jejich motivaci. (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Využívání standardních vzdělávacích postupů bez aplikace aktivizujících metod práce při vzdělávání nevede k účinné motivaci. (4.2)
- Škole se nedaří vlivem rodinného prostředí motivovat některé žáky k lepším výsledkům vzdělávání, pravidelné docházce do školy a následnému pokračování ve studiu na středních školách. (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- K větší aktivizaci žáků v hodinách zařadit práci s různými informačními zdroji.
- Zaměřit se na diferenciaci výuky a vyhodnocování cílů v závěru vyučovacích hodin.
- Zacílit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast aktivizujících metod ve výuce.
- Zapracovat na účinnější motivaci žáků směrem ke snižování absence a rozšíření zájmu o následné střední vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2023/2024
2. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
3. Organizace školy 2023/2024 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
4. Školní matrika vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
5. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy (vzorek)
6. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
7. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
8. Dokumentace vztahující se k finančním a materiálním podmínkám školy pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
9. Dokumentace ke školnímu stravování: Smlouva o zajištění školního stravování Aramark Services – zařízení školního stravování s.r.o., včetně dodatků platných ve školním roce 2023/2024, jídelníčky a spotřební koš za březen a duben 2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Daniel Jakubek, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA, školní inspektorka

PaedDr. Ivana Marková, Ph.D., školní inspektorka

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

6. 6. 2024